

doen overblijven
1 Kon. 19:18a.
n als een profetie:
zeven duizend be-
val en daarom ook
hten. Storm, aard-
esting aanbrengen
en, maar deze ge-
rd. Deze oordeelen
n volk en met de
dige stilte van de
ap met het volk,
n verkoren heeft.
ollische betekenis,
ien getal. Het is
s als de „heilige
is dat deel van het
ande gebleven en
d hun vervulling
t de HEERE een
ft gemaakt. Zeven
getal, waarmee de
Zijn volk is aange-

in verhouding tot
het volmaakte
tie van het vol-
s de nieuwe sarde-
sten zal volkomen
zullen allen uit de
oordeel worden be-
gerichten en oor-
t de Heere tot het
r wie de rust van

VAN 't VEER +,
Oct. 11

en heeft van te
o.v. de kerk van
met het weigere-
de daardoor ge-
daarvan een
de kerkeraad oof-
eigend zou hebben
t het hem — gelijk
is in geding zijnde
rechtsvragen.
kerkeraad tot op
ndpunt vastgelegd
lmede in zijn anti-
pril 1944, en aan
7 Juni 1944,
ifgevaardigden op
ing van inzicht op
een erkenning van
deze citatie, noch
ie van rechtmatig
prijsgeving van een
asel.

f, praeses,
er Kaaden, scriba
4.

ode gelezen was
„zaak-Bergschen-
(zie vorig artikel)
arin aan deze kerk-
ren. In de volgende
in besluit d.d. 6 a

nlijk vrij te maken
schreven) door de
macht optredende
esluiten, door over-
N.G.B. en art. 3
g tot gehoorzaam-
zich te wijzen en
e keeren tot de
n kerkelijk leven.
ods Woord, ge-
leleden werd in de
n eenigheid
kenordening en

usterkerken op
et juk door de St
t doel, dat de do-
shapsoefening we-
tig art. 28 N.G.B.
t kerkverband, is

ode-scriba overhand-
S.

tegenwoordig werd in een het besluit begeleidend schrij-
ven aan de zusterkerken gezegd, dat wel door de syn-
nodebesluiten de onderlinge gemeenschaps-
oefening, maar nog niet de officiële
band der Kerken gebroken was. En in
een toelichting bij het besluit werd met betrekking
tot artikel 31 K.O., waarop de Kerkeraad zich beriep,
de nadruk erop gevestigd dat de kerkenordening hier
de mogelijkheid open laat, dat BINNEN het kerk-
verband een besluit niet voor vast en bondig ge-
houden kan worden, terwijl het besluit zelf in zijn
overwegingen erop wijst, dat dit artikel het kerk-
verband voor verbreking bewaren
wil. Dit zijn onder ons thans overbekende dingen ge-
worden, maar ik herhaal ze hier, om tegenover veel
„vergeetachtigheid” eraan te herinneren, dat de kerk
van Bergschenhoek met haar besluiten, waarin zij
zich van bepaalde synodebesluiten vrijmaakte, geens-
zins het kerkverband gebroken
heeft doch juist middels deze besluiten er naar
gestreefd het zuiver te bewaren.
Daarentegen blijkt, dat het kerkverband verbroken
is door de Synode, die het daarbij in haar besluit
deed voorkomen, als zou de Bergschenhoekse kerke-
raad den band met de kerken hebben gebroken.
Deze onwaarschijnlijke weergave der feiten is vastge-
legd in het besluit, waarvan de synode mededeeling
deed per volgende brief:

Vlaardingen, 4 September 1944.
Generale Synode
van de Gereformeerde Kerken
in Nederland.
Den Heer G. van der Kaaden, 1)
Bergschenhoek.

Geachte Heer en Broeder,
De Generale Synode brengt het volgende besluit
te Uwer kennis:

„De Generale Synode der Geref. Kerken, in ver-
gadering bijeen op 1 September 1944,
kennis genomen hebbend van de besluiten van den
kerkeraad van de Geref. Kerk van Bergschenhoek
van 6, 13 en 16 Augustus 1944, van welke deze
kerkeraad mededeeling heeft gedaan in een schrij-
ven, toegezonden aan alle Kerken,

vaststellende 2), dat door den kerkeraad niet
alleen aan cand. H. J. Schilder, wiens preekconsent
door de classis 's-Gravenhage was ingetrokken, is
toestaan voor de gemeente op te treden, maar
ook aan Dr K. Schilder, die als emeritus-predikant
werd afgezet, vergund is den predikdienst en de
doopsbediening waar te nemen,

overwegende, dat de Generale Synode in haar
zitting van 26 Juli j.l. geconstateerd heeft, dat de
kerkeraad met diakenen van Bergschenhoek, bly-
kens herhaalde mededeeling in dezen eenparig, en
handelende in overleg met de gemeente en met haar
instemming, althans zonder van die zijde aan de
Generale Synode kenbaar gemaakt bezwaar, door in
toenemende mate zich aan ongeoorloofd verzet en
scheurmakend over te geven, op zeer ernstige wijze
inbreuk heeft gemaakt op het verband van alle
Geref. Kerken 3),

dat de kerkeraad, aan wien in de zitting der
Generale Synode van 2 Augustus, nadat op een
tweede citatie verschenen 4) afgevaardigden ge-
hoord en vermaand waren, een maand bedenktijd
was gegeven, om te komen tot intrekking van zijn
ernstige, onbewezen beschuldigingen en tot het voor-
vast en bondig erkennen van de besluiten van deze
en vorige Synodes,

dat de kerkeraad intusschen in zijn besluiten van
6, 13, en 16 Augustus 1944 zijn beschuldigingen nog
heeft uitgebreid en voorts inplaats van zich te
voegen naar de beslissingen van de Kerken in
Generale Synode bijeen 5), in woord en daad den
band met de Generale Synode en met de haar en
haar besluiten als wettig aanvaardende Kerken
heeft verbroken 6),

besluit:
1. den schismatieken kerkeraad met wie zich
onder zijn leiding stellen niet langer als Geref.
Kerk in het verband van de Geref. Kerken in Neder-
land te beschouwen 7),

2. aan Deputaten voor de correspondentie met
de Hooge Overheid op te dragen, de Kerk van
Bergschenhoek van de lijst der bij de overheid be-
kende Geref. Kerken te doen afvoeren 8),

3. aan de classis Rotterdam te verzoeken de
trouwe leden der gemeente, die zich onttrekken
aan de leiding van den schismatieken kerkeraad,
te doen opnemen in één der genabuurde Kerken 9),
en

4. van dit besluit mededeeling te doen aan de
broeders L. Schoof en G. van der Kaaden, praeses
en scriba van den voormaligen kerkeraad te Berg-
schenhoek, aan de classis Rotterdam, de Part. Syn-
ode van Zuid-Holland en aan alle Geref. Kerken in
Nederland, zulks met toezending van het op 7
Juli uitgebrachte rapport.”

Met heilbode en broedergroeten 10),
namens de Synode,
w. g. E. D. Kraan, scriba.

We plaatsen — zonder volledig te zijn — bij de
door ons in dezen brief aangebrachte nummers de
volgende opmerkingen:

ad 1) ook de Heer L. Schoof kreeg eenzelfde brief:
ad 2) deze „vaststelling” is een zooveelste eigen-
machtige daad geweest; op geen enkele wettige wijze
is een der genoemde kerkeraadsleden uit de kerken
aan de synode ter behandeling opgedragen (zulks zou
natuurlijk ook pas kunnen zijn geschied aan een vol-
gende synode);

ad 3) nota bene: de kerkeraad bewees met zijn
schrijven aan de kerkeraden (16 Aug. 1944) er op uit
te zijn den band met haar te bewaren: juist daarom
riep zij haar op tot vrijmaking naar art. 31 K.O.! —
Hierover nader in een volgend artikel.

ad 4) dit is dus de „verschijning”, die werd inge-
leid met voorlezing van de hierboven afgedrukte ver-
klaring, welke ter uitvoering van de godane belofte
met dit besluit in de publieke Acta had behoorde te
zijn opgenomen;

ad 5) van de door Bergschenhoek geïncrimineerde
besluiten kon al niet meer gezegd worden, dat zij
waren „beslissingen van de Kerken in Generale Syn-
ode bijeen”; deze Synode was immers reeds geruimen
tijd bezig te besluiten los van het door de kerken haar
verleend mandaat en dus niet meer wettig namens
deze kerken; bovendien had althans de kerk van
Bergschenhoek reeds den 2en Maart zulks uitgesproken
en bij voorbaat de verantwoordelijkheid voor deel-
name aan dergelijke handelingen publiek van zich
gevozen;

ad 6) om werkelijk te weten wat de kerkeraad van
Bergschenhoek nu precies al of niet had verbroken,
leze men het boven reeds aangehaalde kerkeraadsbe-
sluit zelf (toendertijd in groote oplage vanuit Voor-
burg verspreid, naar welk geschrift zij verwezen);
zoals men zien kan is daar de aandacht op zekere
besluiten geconcentreerd, waarvan de kerkeraad
zich vrij maakt; dit betekent inderdaad tot op groote
hoogte verbreking van den band met de Generale
Synode zelf, maar dan weer niet deze synode-zonder-
meer, maar deze synode gelijk zij door deze be-
sluiten werd bepaald en insoverre zij als onwettig-
handelend zichzelf van de kerken had
los gemaakt; overigens durft de synode hier aan
deze kerk blijkbaar nog niet in de schoenen te schui-
ven, dat zij het „kerkverband” gebroken heeft, zooals
zij later (zie volgend artikel) wel zou durven doen;

ad 7) in deze bewoordingen zien wij de synode reeds
 bezig, de schuldvrage te ontduiken, gelijk zij later
(zie volgend artikel) nog veel oneerlijker zou doen;
de synode wil hier blijkbaar de kool en de geit sparen;
eenzijdig kon zij niet constateren, dat de kerkeraad
het kerkverband verbroken had — wat voor de synode
het „gemakkelijkst” zou zijn geweest om van de schuld-
vrage zich af te maken; anderzijds durft zij blijkbaar
de verantwoordelijkheid niet aan in eerlijke ronde be-
woordingen uit te spreken, dat zij zelf de kerk buiten
het verband plaatst (gelijk zij immers in werkelijk-
heid middels dit besluit doet); tusschen deze Scylla
en Charybdis zelt de synodale Odysseus vindingrijk
door, wanneer hij

a) den kerkeraad „schismatiek” noemt (dit adjectief
laat ruimte voor diverse interpretaties; varieerend
van de zwakste als b.v. „met scheurmakers-gezindheid
besmet” tot de meest krasse als „het kerkverband
verbrekend”, zoodat men met dit woord voor de toe-
komst alle gewenschte kanten nog uitkan) en voorts

b) verklaart den kerkeraad cum suis „niet langer
als Geref. Kerk in het verband van de Geref. Kerken
te beschouwen” (welk laatste werkwoord weer zoo
heerlijk-algemeen en oneerlijk-dubbelzinnig is, dat men
er alles en niets van maken kan; het kan betekenen:
„ze hebben zelf gebroken en we nemen er nota van,
dat ze nu eenmaal buiten staan, we registreren dus
alleen maar de feiten”; het kan ook betekenen: „ze
willen nog altijd bij ons hooren, maar wij proclameeren
bij dezen dat wij ze niet meer in het kerkverband
erkennen” — in welk geval deze formulering een
soepele uitdrukking is voor „wij plaatsen haar bij
dezen buiten het kerkverband”, gelijk blijkens het ver-
volg metterdaad de werkelijkheid is); zie voorts ont-
rent de „schuldvrage” het volgend artikel;

ad 8) wat de synode in 1) blijkbaar niet in eerlijke
woorden durfde zeggen, moet zij hier in anderen vorm
toch weer vrij open toegeven: dat zij het kerkver-
band verbrak werd onder 1) in vage, dubbelsinnige
termen gecamoufleerd, maar de directe consequen-
tie van die verbreking, n.l. het haastig verzoek aan
de overheid (wat in dien tijd praktisch betekende de
duitsche instanties via de door haar geknechte departe-
menten, waar we ons anders fatsoenshalve liefst
zoo weinig mogelijk mee lieteten!) onthult den even
gepleegden kerkmoord in zijn naakte gruwelijkheid; in
het meergebruikt beeld gesproken: de moordenaar,
die in 1) eenigermate slaagde in zijn poging het
bloedig mes te verbergen, wordt in 2) op beeterdaad
betrapt, wanneer hij zich genoodzaakt ziet het lijk
uit den weg te ruimen;

ad 9) dit deel (3) van het synodebesluit mag met
de voorgaande punten (1 en 2) nog wel eens extra
onthouden worden; er blijkt duidelijk uit, dat de synode
ook al spreekt ze nog zooveel van scheurmaking, toch
maar niet erom heen kan, de zich vrijmakende kerk
te erkennen als de voortzetting van de plaatselijke
kerk; immers laat zij de volgens-haar-„trouwe” leden
opnemen in naburige kerken — die leden zijn dus in
haar oog geen voortzetting van de kerk ter plaatse —
terwijl omtrent de plaatselijke kerk niet wordt uitge-

sproken, dat zij niet meer bestaat, maar dat zij (1e)
„niet langer als Geref. kerk in het verband van de
Geref. Kerken in Nederland” wordt beschouwd,
terwijl ook aan de overheid niet wordt meegedeeld,
dat die kerk niet meer bestaat, maar dat zij volgens
synodemeeening van de lijst der bij de overheid bekende
Geref. Kerken dient te worden afgevoerd. Als ik wel
ben ingelicht heeft een rechter in het Noorden zich
eens op dit synode-besluit beroepen, toen hij een
vrijgemaakte kerk erkende als wettige voortzetting
van de kerk ter plaatse!

Inderdaad heeft de synode met dit besluit haars
ondanks de vrijmaking in zeker opzicht gesteund; ik
betwijfel sterk, of zij eenigen tijd later haar besluit
nog zoo „naief” (en dat wil tegelijk zeggen in be-
trekkelijken zin juist) zou hebben gefor-
muleerd;

ad 10) geëxcommuniceerden heil toe te bidden en
deze scheurmakers broederlijk te groeten — daarvoor
deinst deze synode niet terug. Zoo'n aanspraak en
briefslot is het pijnlijkt bewijs dat men zelf niet be-
grijpt wat het zeggen wil: een kerkelijken moord te
begaan. Men doodt immers, maar steekt tegelijk het
slachtoffer liefelijk de hand toe: „wilt u met mij
bidden? ik wensch u heil en zegen toe!”

Tot zoover ditmaal onze mededeeling van hetgeen
de „Acta” verzwijgen betreffende de excommuni-
catie van een gansche gemeente des Heeren, die niet
anders deed dan opkomen voor het Koningsrecht van
Christus en de Koninklijke levensruimte van de plaats-
elijke Kerk.

Bergschenhoek. H. J. SCHILDER.

NOGMAALS: „EENIGHEID DES GELOOFS”.

Een onzer lezers legt me de vraag voor, of niet de
medewerking aan het blad „Eenigheid des Geloofs”
(zie ons artikelje daarover, en later dat van prof.
Veenhof) zou kunnen verdedigd worden met beroep
op hetgeen wijzelf schreven destijds over een calvinis-
tencongres. De bezwaren daartegen waren destijds
vooral op dit punt geconcentreerd — aldus hoorde
onze lezer iemand zeggen — dat „er geen goede af-
spraken waren tevoren en geen grondslag die te aan-
vaarden was”. Maar in het bedoelde orgaan zijn wel
vaste afspraken en een aanvaardbare grondslag, n.l.
de drie formulieren. En deze „zonder meer”.

We antwoorden daarop: a) onze bedenkingen tegen
een calvinistencongres als destijds ondernomen, waren
deels andere nog, dan hier vermeld worden; b) in
hoofdzak kwam één der voornaamste hierop neer:
dat men van elkander beweerde, wat niet waar was;
men zei b.v. van barthianen, dat ze calvinist waren, en
ze waren het niet, en worden het ook nooit. Welnu, dit-
zelfde volle bezwaar geldt van het blad bovenbedoeld.
De synodocraten staan niet op de basis der drie for-
mulieren. Met woord en daad verloochenen ze — ook
met hun woord — b.v. artikel 7 der Belijdenis. En de
artikelen over de sacramenten, waarin ze uitdrukkelijk
verloochenen wat in de Belijdenis staat, en dit zoo
brutaal, dat ze nota bene degenen, die zich aan de
Belijdenis houden, het ambt onwaardig noemen, en
van deze rigoristische dwaasheid de hoogmoedigste
consequentie aandurven en nu al jaren lang volhouden,
ja, nog pas, al was het met een zuur gezicht vanwege
de afgeperste duidelijkheid, volhielden in Voorthuisen
(dr Jager). En als we nu tegenover hun permanente
ontduiking van de kwesties-in-geding trachten, duidel-
lijk te maken, hoe het staat, dan is het een hinder-
paal, als openlijk gesuggereerd wordt: ze staan wel
degelijk op de basis der drie formulieren. Men begun-
stigt daarmee alleen maar hun geleerden-kwaal; ver-
loochening van wat er staat noemen ze:
een andere interpretatie van wat er staat. En
zoo wordt het conflict met de Belijdenis — dat ze
nota bene zelf stellen als ze ons de kerk uitwerpen —
weer veranderd in een verschil van interpreta-
ties der Belijdenis, in welke hypothese ze vluchten
als 't erop aankomt, hun veege lijf te redden uit de
klem der nuchtere argumentatie.

Daar komt bij, dat een krant, die wekelijks aan de
eenvoudigsten voorlichting geeft, heel wat anders is
dan een congres, dat van dispuuten leeft. Ook al gaan
de heeren medewerkers elkaar te lijf, wat ik nog moet
zien gebeuren, ook dan werkt het nog fataal, te sugge-
reren: we disputeeren nu op de basis der
formulieren. Want dan is precies gewonnen
wat de synodocraten willen winnen: ze hebben eerst
— zie de Rapporten inzake „kwestie-Schilder”, zie ook
wat uit Baarn gemeld wordt — luide verkondigd: de
„vrijgemaakten” wijken van de Belijdenis af, en houden
dat vol ook in de verleugening van de buitenlandsche
pera, maar nu de gevolgen hun niet meevallen, hebben
ze er alleen maar belang bij, de zaak te verdoezelen
en te volstaan met de bewering, dat we van die lastige
lui zijn (ordeverstoorders). Maar wat zij ordeversto-
ring noemen is eenvoudige handhaving van artikel 7
Geloofsbel. Hun aanklacht is daarvan de verloochene-
ning.

Ja maar, zoo zegt een snuggere man: De de Graaf
kan den grondslag der drie formulieren — zonder
meer — niet aanvaarden, naar hij zeide en nu doet hij
het toch in die nieuwe krant, waaraan hij meewerkt;
hij tpedeert dus zijn eigen vervangingsformule; en
zouden we niet dat genoegen ons gunnen? Ik ant-
woord: neen. Gun den man geen genoegen, en geen
displaisir en u zelf evenmin. Houd hem aan zijn feiten,

die meer dan droevig zijn; en probeer geen diplomaten-stukjes, want zijn diplomatie, gevolgd in heel die vervangingsformule, was op de door prof. Holwerda aangewezen gronden immoreel te noemen; en die diplomatie wint het toch door het enkele feit van die krant met haar valsche suggesties. Bovendien: die vervangingsformule is niet van hem, doch van zijn synode. La recherche de la paternité interesseert me niet.

K. S.

„DE STAART VAN 1905” EN SCHORSINGEN.

Nogmaals: aan Ds Y. K. Vellenga.

De heer G. Th. Koning, Vondellaan 31, Baarn, schrijft ons:

In verband met de vraag van Ds Y. K. Vellenga te Meppel wie geschorst werd omdat hij zich niet wilde laten binden aan het PERFECTUM van 1942 een herinnering aan Baarn.

Daar werd in den Dienst des Woords gezegd:

„De doop is een Goddelijk pand en waarteken (ook de KINDERDOOP!), dat wij waarachtig van onze zonden gewassen zijn, en dus ook WEDERGEBOREN ZIJN. (Niet, dat we het zullen WORDEN, als we het AANBOD der genade geloovig aanvaarden of zoo, maar dat we het ZIJN. De Doop is toch als SACRAMENT (zie Zondag 25) alleen voor de GELOOVIGEN en tot versterking van hun geloof”.

Wat daarvan afweek werd onschriftuurlijk genoemd. Hierover werd maandenlang gesproken en daarna zijn vier ambtsdragers geschorst omdat zij verklaarden:

„Wij geloven niet dat Gods Woord eist dat het zaad des verbonds voor wedergeboren is te houden. Wel dat al die kinderen in Christus geheiligd zijn”.

De kerkeraden van Baarn en Soestdijk overwogen: „1e. dat deze broeders door hun verklaring in strijd komen met de leerbeslissing der generale synode van 1905, toen zij uitsprak, dat

volgens de BELIJDENIS onzer kerken het zaad des verbonds krachtens de belofte Gods is te houden voor wedergeboren en in Christus geheiligd tot dat enz.

„2e. dat deze broeders derhalve in strijd komen met hun onderteekening van de BELIJDENIS onzer kerken, toen zij hun ambt aanvaardden, welke onderteekening de belofte inhield, deze belijdenis der Kerken, aldus in 1905 geïnterpreteerd, te zullen verdedigen, voorstaan en leeren, terwijl zij NU verklaren, deze belijdenis te verwerpen”.

BESLUITEN:

„1e. op grond van art. 79 en 80 D.K.O. (valsche leer of ketterij) de Broeders G. Th. Koning, G. Vlasser, G. van Wijnen en R. Andriessen voor den tijd van drie maanden, ingaande 4 September 1945 te schorsen in hun diensten resp. van ouderlingen en diaken van de Gereformeerde Kerk van Baarn, met de bede, dat zij zich van deze dwaalleer alsnog bekeeren,

2e. van dit besluit mededeeling te doen aan de betrokken Broeders, en door openbare voorlezing van den kansel aan de gemeente”.

„Met broedergroeten en heilbede, namens den Raad der Kerken van Baarn en Soestdijk:

W. G. W. SEINEN, praeses,
J. SJAARDEMA, loco-scriba.
S. WOUTERS, praeses,
W. A. FEIJ, scriba.

Baarn, 5 September 1945”.

Dit stuk moet voor Ds Vellenga wel duidelijke taal spreken. En zegt óók iets aan hen, die beweren, dat er niemand om de leer werd geschorst. En aan hen die vertellen dat géén instemming werd gevraagd van ambtsdragers, maar alleen onthouding van er-tégen-leeren.

Kg.

Tot zoover de heer Koning, dien wij danken.

Er móest toch eigenlijk, als er nog geestelijk geloof werd, een diepe schaamte komen over heel die synodocratische gemeenschap. Hier in Baarn heeft men Christus' Naam gebruikt voor een „vonnis”, dat duidelijk (en consequent) het perfectum als vereischt (van Godswege) poneerde. Een poosje later: „t perfectum niet meer nodig. Maar God en menschen vergeving vragen? Dat is te veel gevraagd.

K. S.

KANONVUIR EN Dr. H. N. RIDDERBOS.

Dr. H. N. Ridderbos reflecteert op wat wij over hem schreven in ons nummer van 19 October j.l. Helaas is 't nog niet in orde.

We gaan voorbij aan nieuwe onjuistheden, b.v. als hij opmerkt, dat ondergeteekende in de Haagse Vergadering van 1944 „het sein tot uittocht gaf”. Dat is natuurlijk dwaasheid. Wij gaven het sein tot vrijmaking van zondige besluiten, overeenkomstig art. 31. En wij weigerden het door dr. J. Ridderbos (en zijn synode) gegeven sein tot den uittocht te volgen. Niet wij, doch dr. Ridderbos (synode) zei: wie het beslotene niet aanvaardden kan, die moet er dan maar uitgaan. Niet wij, doch zij gaven dus een sein tot uittocht. Maar wij hebben dat sein niet gehoorzaamd. Wel de kerken van dr. Ridderbos.

52

Dr. Ridderbos klaagt, dat het kanon buldert. Inderdaad. In Voorschoten b.v. Daar heeft men weer eens geschorst. Nieuw kanongebulder. En dit à la minute nadat nog eens verklaard was, dat in 1944 door de synode van dr. Ridderbos niet te veel van ons geëischt was. Al de eischen worden dus gehandhaafd. De schorsingen ook. De weringen, de uitsluiting van de avondmaalstafel eveneens. En zoo voort. De kanonnen van dr. J. Ridderbos e.s. bulderen dus nog steeds. En daar zijn wij nu niet oost-indisch doof voor. Dr. Ridderbos wil toch, dat we daarin Gods stem zullen hooren, ook al kan ik in zijn blad het bericht over die nieuwe schorsing niet vinden? Scherpshutters klagen: hier wordt geschoten.

Als nu dr. Ridderbos zich verweert tegen wat wij schreven, kan hij er nog niet toe komen het door ons uit het Groningsche besluit gegeven citaat door te geven. Dat is ons eerste bezwaar.

Ons tweede is: dat hij nog eens fantasie uitteeft voor werkelijkheid. Hij zegt, dat onze Groningsche synode „zoals thans blijkt” (maar dat blijkt nergens uit, K. S.) vooralsnog „d.w.z. voorloopig voor drie jaar” alleen maar schrijven wil. Hij fantaseert zelfs, dat we ons daartoe verbonden hebben.

Waar haalt hij toch dien moed vandaan? Hij, die exegeet wil wezen?

De Groningsche deputaten kregen zelfs machtiging (en dat heeft dr. R. moeten lezen) om langs den kerkelijken weg te trachten te komen tot een tusschentijdsche synode! Daar gaan die gefantaseerde drie jaren.

En voorts: nergens staat, dat ze vóór die poging tot verkrijging eener tusschentijdsche synode niet mochten „spréken”. Alleen maar: EERST schrijven. En dan konden de deputaten verder zien. Onze pers zou AL hun stukken willen opnemen, en van de hunne werd hetzelfde ten aanzien van onze stukken verlangd. Zij mogen dus ons zeggen wat ze willen. Wat wil men meer?

Conclusie: dr. Ridderbos spreekt nog onwaarheid.

K. S.

Dr. RIDDERBOS (H. N.) OVER „SCHEURMAKING”.

Op zijn hierboven signaleerde nieuwe fantasie bouwt dr. H. N. Ridderbos de „conclusie”, dat volgens ons „de laatste vezels, die ons (d.w.z. zijn uitdrijvende kerken en de onze) binden, eraan moeten”. Hetgeen hij scheurmaking noemt.

Hoe vaak moeten we hem zeggen, dat wij geen nog aanwezige vezels willen verzengen, doch geen door hem voor deze gelegenheid gefantaseerde touwen willen onderstellen als werkelijkheid? Dat wij alleen maar duidelijkheid verlangen? Dat wij de door hem en de zijnen gehandhaafde rechtsregelen willen zien behandeld als rechts-regelen? Wij bedanken er voor, een eenheids-suggestie te kweken ten behoeve van menschen die hun „tucht” niet terugnemen en toch camoufleren. Want als we vandaag weer zouden samen-komen, zonder dat de zaak officieel was doorgepraat, zou morgen hetzelfde spel met ons weer gespeeld worden. Wij zijn geen slaven van willekeur doch hebben onze goederen in Christus. En voorts: we hebben onder ons mannen, die den Heere Christus langer trouw hebben gedient dan dr. Ridderbos' brutaal-trouweloos optreden tegen hen een argeloze zou doen vermoeden. Hij heeft eens geschreven, dat ondergeteekende het geschorst-zijn maar niet kon verkroppen. Wel, hij vergist zich. We probeeren alle dingen te nemen voor wat ze waard zijn aan gehalte. Maar wij zien den naam van Christus te groot, dan dat wij zouden bagatelliseeren, dat die is uitgeroepen door de H. H. Ridderbos e. a. Wat zou overigens dr. R. ervan zeggen, als wij nu eens schreven, dat de zijnen de kerk wagen aan hun onwil om schuld te bekennen? Dat noem ik scheur-maken. Aan uw vonnissen houden we u! Tenzij gij ze officieel herroept. En nog wel iets meer.

K. S.

BIBLIOTHEEKFONDS.

Met dank ontvangen van „Iemand ergens uit Gelderland” het bedrag van f 15.- voor het bibliotheek-fonds!

We zeggen onze „onbekende” hartelijk dank!

Gaarne houden we ons aanbevolen voor meerdere bedragen van „bekenden” of „onbekenden”.

Kampen, Vloeddijk 104.

B. v. d. BERG.

OUDERS OPGEPAST!

Het blijkt dat er vanuit Heinestraat 15 te Amsterdam Z. pogingen in het werk gesteld worden om inlichtingen te krijgen omtrent legern., rang enz. van militairen en matrozen, die leden onzer kerken zijn.

We raden de ouders aan hierop niet in te gaan. We hebben eigen instanties voor de geestelijke verzorging onzer militairen en matrozen. Als de adressen bij onze deputaten worden opgegeven (adres: Ds B. A. Bos, Laan van Leeuwenst. 22, Voorburg) wordt er voor gezorgd, dat ze geregeld lectuur ontvangen. Men zij dan ook getrouw in het opgeven der adressen aan eigen deputaten.

B. A. BOS.

NIEMAND VAN HET AVONDMAAL GEWEERD?

In verband met de bewering der Zwolsche synode, dat niemand (bij haar weten!) om de bekende kwestie van het avondmaal geweerd was (wat dr. Jasperse reeds met de feiten weersprak) schrijft ons de heer J. v. d. Kaden, Verb. weg. 1, Baarn:

„In „De Reformatie” van 26 Oct. 1946 komt zoo een en ander voor over „persoonlijke censuur” die nimmer zou zijn toegepast.

Mag ik zoo vrij zijn U even in 't kort een gebeurtenis in Delft te melden?

's Maandags werd een vergadering van een studieclub uitgeschreven waarop door een spreker de leer-geschillen zouden worden toegelicht.

's Woensdags samenspreking met een commissie uit den Kerkeraad om deze vergadering niet door te laten gaan.

's Vrijdags vergadering. Ds Doekes spreekt over de leergeschillen, zóó objectief dat verschillende menschen vroegen: Is die spreker nu bezwaard of niet?

Zaterdag 's avonds 4 broeders afgehouden van het H. A. Tegen mij (een der 4) werd nog gezegd: denk er om, al wordt alles bijgelegd, deze tucht blijft gehandhaafd.

Ik behoefde in 't laatst geen spijt meer te betuigen over het houden van deze vergadering als ik maar beloofde, het niet meer te zullen doen.

Dit is toch wel heel persoonlijke censuur?”

De dwaasheid wordt altijd gediscrimineerd vanwege haar kinderen. Ook de synodocratische. K. S.

VEREEN. VOOR CALVIN. WIJSBEGEERTE.

In verband met enkele bij mij binnengekomen brieven deel ik mee, dat onlangs in dit blad is afgedrukt het referaat, dat ik op de huishoudelijke vergadering hield. Ter voorkoming (of wegneming) van misverstand moge reeds nu hierna toegevoegd worden, dat de door mij verdedigde opvatting van art. 2 Statuten een andere bleek te zijn dan de opstellers der Statuten hadden bedoeld. Ter vergadering heb ik die verzekering der opstellers uiteraard onmiddellijk aanvaard. Daarmee zijn echter mijn bezwaren tegen de V. v. C. W. niet weggevallen, doch nog toegevoegd. Mogelijk kom ik binnenkort op de kwestie wel terug, als het verslag van de discussie ter vergadering is gepubliceerd.

B. HOLWERDA.

KOM OVER EN HELP ONS!!

Een onzer oorlogsvrijwilligers op Java schrijft mij over het droevig te kort aan veldpredikers aldus: Ds Koningsberger, die onlangs in ons land vertoefde zou het niet gelukt zijn EEN bereid te vinden tijdelijk het vaderland, vrouw en kinderen te verlaten, om onze mannen en jongens geestelijke verzorging te bieden.

Voor al de militaire luchtmacht heeft dringend behoefte aan meer geestelijke verzorgers; voor de 12 bases van dit legeronderdeel is slechts een predikant beschikbaar; ieder kan zich dus gemakkelijk indenken wat er zoo terecht kan komen van prediking, bijbelkringen en persoonlijk contact. Speciaal de basis Biak bij Hollandia (N. G.) is er heel slecht aan toe. Daar vertoefde sedert maanden 1200 Nederlandsche soldaten aan wie geen ENKELE DOMINEE is toegevoegd; men heeft er geen. Die mannen kunnen nooit naar de kerk gaan en leven in de wildernis temidden van de Papoea's. Zouden ze zoo niet aftakken en geestelijk verkwijnen?

Heeft christelijk Nederland hier geen taak en is 't bijzonder onze predikanten? Er moeten dan offten worden gebracht; dat is zeker. Doen onze jongens dat niet? Hebben zij niet alles achtergelaten om het vaderland te dienen? Zij hebben er toch recht op elken Zondag het Evangelie te hooren verkondigen. Slaat de kerk geen droevig figuur?

Laat ieder zelf het antwoord maar geven en zich afvragen wat God de Heere van hem vraagt tot spoedige leniging van dezen nood.

Onze mannen en jongens roepen onze predikanten toe „Kom over en help ons”. Ds Koningsberger is graag vernemen wie zich beschikbaar wil stellen.

A. SMILDE,
Thialfweg 12, Heerenveen.

(Ingezonden, Redactie).

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN

NIET LANGER KIEKEBOE: SOEKARNO AANVAARD.

De lezer weet, dat, aan den vooravond van de komst van de Commissie Generalis op Java, een gezelschap onder leiding van Dr. Koets uitging om het land der republieken te verkennen. Dat was geen officieel bezoek, maar een officieus, op verzoek van Dr. V. Mook.

Dat is zoo de gewone gang van zaken in de V. Mook-diplomatie.

Er
Hollan
opzich
Nederl
Indië
sloeg
nair
Nu
Soekar
collab
den m
duigen
period
stierve
om als
cessies
dat de
lijk te
Proce
ook m
delega
gesels
troef
Dit
den h
klaring
te julo
nicht".
Ook
de hee
tot he
Toch
heel w
toch...
Die
meer c
zou ga
op Jav
leid be
digd, c
De E
te Par
geen r
derling
bezoek
We l
„Men
Koets,
republ
wat sta
land, *
in sta
duren
sich u
Zies
Daar l
juist, d
binnen
diegene
„repe
nog tie
versta
het „b
eenigin
door d
De E
„Ook
oefend,
citetso
trôle h
We r
van Da
dingen
toewij
hangt,
waard
De le
het ge
hoe het
„Zoo
dat de
gebied
was me
land ee
doelinge
soort v
keere
zelfs d
heeft g
was de
werd e
bereide
neerde
maken.
den ind
had en
maakte
het wen
te bescl
laten d
wantrou
ontvang
gram b
op voor
het de
alles in
en zij w